

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΜΠΕΙΡΙΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ
«ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ»

Μια συνολική εκπαιδευτική αντιμεταρρύθμιση επιχειρείται παντού στον κόσμο, κάτω από τα κελεύσματα του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης – «του φυσικού προϊστάμενου του εκπαιδευτικού μας συστήματος» σύμφωνα με δημόσια δήλωση της Υπουργού Παιδείας!

Μια ματιά στη διεθνή εκπαιδευτική εμπειρία είναι διαφωτιστική και δεν επιδέχεται αυταπάτες. Όπου εφαρμόζεται η «αποκέντρωση», έχει ολέθριες συνέπειες στο χαρακτήρα του σχολείου, χειροτερεύει τους όρους μόρφωσης των παιδιών της λαϊκής οικογένειας. Ορισμένα παραδείγματα:

► **Βρετανία:** Η «αποκέντρωση» της εκπαίδευσης έχει πραγματοποιηθεί εδώ και δεκαετίες με αποτέλεσμα την τραγική αμορφωσιά του 75% των αποφοίτων της κατώτερης μέσης εκπαίδευσης, το συχνό κλείσιμο σχολείων από την ΤΑ, λόγω έλλειψης πόρων, που εξαρτώνται από τις επιδόσεις των μαθητών στις γραπτές περιφερειακές εξετάσεις. ***Η πλήρης απαξίωση του εκπαιδευτικού επαγγέλματος οδήγησε σε εισαγωγή εκπαιδευτικών από το Μπαγκλαντές και την Ελλάδα.*** Οι χαμηλοί μισθοί, η ένταση της αξιολόγησης, το ύψος της χρηματοδότησης της σχολικής μονάδας καθορίζουν τη μοίρα ενός ελεγχόμενου εκπαιδευτικού που η δουλειά του βρίσκεται υπό διαρκή αίρεση.

«Ακαδημίες» του Μπλερ στη Βρετανία:

Πρόκειται για **δημόσια σχολεία με χορηγούς ιδιώτες, που λειτουργούν έξω από τον έλεγχο των δημοσίων εκπαιδευτικών αρχών κάθε περιοχής.**

Σκοπός της ίδρυσής τους ήταν **να αντικαταστήσουν σχολεία που η κυβέρνηση, μετά την αξιολόγησή τους, θεωρούσε ότι απέτυχαν.**

Η κυβέρνηση διαθέτει 44,25 εκατ. ΕΥΡΩ για την ίδρυση ενός τέτοιου σχολείου και ένας ιδιώτης χορηγός δωρίζει τρία εκατ. ΕΥΡΩ και κατόπιν αναλαμβάνει τη διοίκηση του σχολείου. Στόχος της κυβέρνησης είναι η ίδρυση 200 τέτοιων σχολείων ως το 2010, η διεύρυνση της ιδιωτικοποίησης του δημόσιου τομέα.

Ουσιαστικά τα σχολεία χαρίζονται σε πλούσιους επιχειρηματίες και ομάδες συμφερόντων, που αναλαμβάνουν τη λειτουργία, τον έλεγχο και τα κέρδη αυτών των σχολείων, που κατ' όνομα ανήκουν στη δημόσια εκπαίδευση.

Τα αποτελέσματα από τις 12 Ακαδημίες που λειτούργησαν στο αρχικό στάδιο:

Οκτώ κινήθηκαν στο επίπεδο των αποτελεσμάτων των άλλων δημοσίων σχολείων της περιοχής τους

Δύο βρέθηκαν κάτω από το επίπεδο των άλλων σχολείων

Δύο μπήκαν κάτω από καθεστώς ειδικών μέτρων.

► **ΗΠΑ:** Η εκπαίδευση έχει υπαχθεί εξ ολοκλήρου στην Αυτοδιοίκηση κάθε Πολιτείας. Αποτέλεσμα η απίστευτη ταξική διαφοροποίηση και ο ευτελισμός μεγάλου μέρους του προγράμματος των σχολείων από τη μετατροπή τους σε εμπορικά υποκαταστήματα των επιχειρήσεων που τα χρηματοδοτούν. Οι επιχειρήσεις μπαίνουν στα σχολεία και καθορίζουν την εκπαιδευτική διαδικασία. ***Στα φτωχά Δημοτικά και στα φτωχά Γυμνάσια το 10% και το 16% των εκπαιδευτικών αντίστοιχα δεν έχουν καν τριετές πτυχίο Bachelor!***

► **Δανία:** Η κυβέρνηση προώθησε την αυτόνομη λειτουργία των Γυμνασίων και το σύστημα πιστώσεων - κουπονιών ανά μαθητή. Προωθήθηκε έτσι η ανταγωνιστική λειτουργία των σχολείων και η μείωση των δαπανών ανά μαθητή.

► **Φινλανδία:** Τα σχολεία χρηματοδοτούνται 50% από κρατικά κονδύλια και 50% από τις επιχειρήσεις και τη φορολόγηση των δημοτών. Ενα μεγάλο μέρος του προγράμματός τους, το τοπικό ή ευέλικτο, είναι διαφοροποιημένο μαζί με το αντίστοιχο εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα, που κυμαίνεται από 14 μέχρι και 30 ώρες, ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα του κάθε δήμου και το ενδιαφέρον των χορηγών (προμηθευτές εκπαίδευσης). Η πρόσληψη των εκπαιδευτικών γίνεται σε επίπεδο σχολικής μονάδας ή Πανεπιστημίου.

► **Ιρλανδία:** Η «αποκέντρωση» των σχολείων σε επίπεδο Δήμου και Περιφέρειας οδήγησε τα σχολεία σε επιχειρηματικές δραστηριότητες και τετράωρη εργασία γονιών, μαθητών και εκπαιδευτικών μετά το μεσημέρι για εξεύρεση πόρων.

Ιδιαίτερα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η υλοποίηση του «αποκεντρωμένου - διαφοροποιημένου σχολείου» έχει οδηγήσει κατά καιρούς σε αντιδράσεις απέναντι στις συνέπειες της στρατηγικής αυτής. Για παράδειγμα, στις πρόσφατες **μαθητικές κινητοποιήσεις στη Γερμανία, ένα από τα κύρια αιτήματα ήταν «ένα σχολείο για όλους - έξω από το πολυμερές σχολείο»**. Στις ΗΠΑ αναλυτές αποδίδουν τις αρνητικές επιδόσεις των αμερικανικών σχολείων και στο γεγονός της υπέρμετρης διαφοροποίησης.

Η άσκηση «ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής» έχει ως πεδίο εφαρμογής της τα εθνικά εκπαιδευτικά συστήματα των κρατών μελών.

Οι υποστηρικτές της υιοθετούν μονοσήμαντη-ουδέτερη αντίληψη για το περιεχόμενο και τους στόχους. Σύμφωνα με την αντίληψή τους **η «ευρωπαϊκή διάσταση» της εκπαίδευσης έχει εξ ορισμού προοδευτικό χαρακτήρα και οδηγεί στο ξεπέραςμα εθνικιστικών, ρατσιστικών στερεότυπων, καθυστερήσεων κλπ.**

Έτσι όλα τα αρνητικά χρεώνονται στις «εθνικές δυσκαμψίες» και η πρόοδος ταυτίζεται με το ευρωπαϊκό!καμεροχαφιέδες, μέτρα κατά των μεταναστών, κλπ!!!

Οι κοινωνίες των κρατών μελών της ΕΕ εξαγνίζονται από τις ταξικές τους αντιθέσεις και αποσιωπάται το γεγονός πως η αναπαραγωγική λειτουργία του σχολείου αποτελεί κεντρικό ζήτημα για τους ευρωπαίους βιομηχάνους και την πολιτική εξουσία.

Οι εγχώριοι παιδαγωγοί – διανοούμενοι αποφεύγουν την αναφορά στα αποτελέσματα των ως τώρα προγραμμάτων.

Ευρωπαϊκά Προγράμματα: η αγορά ως παιδαγωγός!

- **Η υλοποίηση είναι μια αυστηρά ελεγχόμενη διαδικασία** στα επίπεδα του σχεδιασμού, της εφαρμογής και της παραγωγής αποτελεσμάτων, που **οδηγούν στην παραγωγή ομοιόμορφων αποτελεσμάτων**. (οι ταξικές και κοινωνικές αντιπαράθεσεις λίγες στιγμές διχόνοιας ...)
- **Η υλοποίηση οδηγεί στην επιλογή σχολικών και διδακτικών πρακτικών από εκπαιδευτικούς και μαθητές**. α) η γνώση η οποία αξίζει να διδαχτεί είναι η χρήσιμη γνώση, β) «κριτήριο εγκυρότητας της γνώσης είναι η αγορά», γ) **οι μαθητές αποτελούν «πελάτες – καταναλωτές» και επιλέγουν αυτή που ταιριάζει στις προτιμήσεις τους** ή εξυπηρετεί τις τρέχουσες ανάγκες τους. «**Η αποτελεσματικότητα των σχολικών και διδακτικών πρακτικών κρίνεται από το σύνολο των φορέων της τοπικής κοινωνίας, δηλ. της αγοράς**. Η αγορά ανακηρύσσεται έτσι σε παιδαγωγό, η δημοκρατία σε καταναλωτική πρακτική, η ελευθερία σε δικαίωμα επιλογής.....π.χ. ελευθερία επιλογής στο κυλικείο, στη μη μόρφωση!!! Οι περίφημοι «μετρήσιμοι στόχοι» είναι ο πολυδιαφημιζόμενος «πρωτοποριακός και καινοτόμος χαρακτήρας» των ευρωπαϊκών προγραμμάτων, από την ΕΕ και το ΥΠΕΠΘ.
- Στα πλαίσια αυτών των προγραμμάτων, **με βάση σαφείς, αναλυτικές και ελεγχόμενες οδηγίες, εκπαιδευτικοί και μαθητές** α) αναζητούν «χορηγούς», β) **πουλάνε τα «προϊόντα του προγράμματος»**, γ) «**διαφημίζουν» χορηγούς** κατά τη διάρκεια υλοποίησης. Η περίφημη και πολυδιαφημισμένη **σχέση του σχολείου με την τοπική κοινωνία δεν είναι τίποτα άλλο παρά η προσομοίωση του σχολείου με την επιχείρηση, η υιοθέτηση μεθόδων μάντζεμντ, η μετατροπή της έμμεσης υπαγωγής του σχολείου στην αγορά σε άμεση**. Η υιοθέτηση μιας ανταγωνιστικής λογικής από τα σχολεία ξεπερνά και τις οδηγίες και αναγκάζει την ΕΕ να **επισημάνει την άρνηση σχολείων να μοιραστούν τα αποτελέσματα των προγραμμάτων με άλλα σχολεία**. (Deloitte & Touche, Evaluation of European school under Comenius Action. Report to European Commission, July 2000).
- **Τα επίσημα κείμενα** των προγραμμάτων και οι εγχώριοι «παιδαγωγοί» της ευρωπαϊκότητας **επισημαίνουν με έμφαση πως «ο εκπαιδευτικός σήμερα δεν μπορεί να είναι ο παραδοσιακός», αλλά ένας εκπαιδευτικός – επαγγελματίας!** Η προώθηση των αντιδραστικών επιλογών στην εκπαίδευση

προϋποθέτει ένα αυστηρά ιεραρχημένο και αυταρχικό πλαίσιο για τους εκπαιδευτικούς και φυσικά «ένα ισχυρό κράτος στο επίπεδο της παιδαγωγικής». **Η περιβόητη αυτονομία των εκπαιδευτικών στα προγράμματα δεν είναι παρά η ευθύνη – ενοχοποίηση για τα αποτελέσματα. Οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να πετύχουν την «καλύτερη σχέση κόστους – οφέλους».** Αν συνυπολογίσει κανείς ότι η συμμετοχή στο σύνολο των ευρωπαϊκών προγραμμάτων αποτελεί «μετρήσιμο κριτήριο» για το ΥΠΕΠΘ...

- Η στοχοθεσία αυτών των προγραμμάτων υιοθετείται αυτούσια από το ΥΠΕΠΘ και το Π.Ι. Μετακομίζουν όλοι αυτοί έτσι από τη μεριά της προόδου κι απομένουν από την πλευρά της συντήρησης τα δικαιώματα για μόρφωση των μαθητών, τα δικαιώματα και τα εργασιακά των εκπαιδευτικών, ο δημόσιος χαρακτήρας της εκπαίδευσης και άλλες παρόμοιες δυσκαμψίες των εθνικών εκπαιδευτικών συστημάτων. Η μονοσήμαντη σύνδεση του ευρωπαϊκού με την «πρόοδο» δεν είναι απλά αφελής αλλά επιστημονικά διάτρητη και ταξικά «ιδιοτελής».
- Οι διανοούμενοι αυτοί δεν παραβλέπουν απλά αλλά παίρνουν μέρος στην απόκρυψη του γεγονότος πως οι σχέσεις τις οποίες εγγράφει και νομιμοποιεί η πολιτική αυτή είναι ήδη παρούσες στις αντιφάσεις των κοινωνικών σχηματισμών που αποτελούν την ΕΕ. Ο διπλός χαρακτήρας αυτών των προγραμμάτων: Συγκροτούν στο εσωτερικό των εκπαιδευτικών συστημάτων τμήματα υπό τροποποίηση τα οποία αποτελούν ταυτόχρονα και προωθητές αλλαγών. Η απόληξή τους εστιάζει: α) στη διαφοροποίηση – κατηγοριοποίηση των σχολείων και την υποταγή του συνόλου της εκπαίδευσης στην «αγορά», β) στην υπονόμηση της δυνατότητας των εκπαιδευτικών να συγκροτούν συλλογικές εκφράσεις με ταξικές αναφορές.

Με τη διακήρυξη της Λισαβόνας έχουμε αντιστροφή της σχέσης ανάμεσα στην οικονομική και κοινωνική πολιτική, που αποτέλεσε αρχή του κράτους –Πρόνοιας αντί το οικονομικό να συνεισφέρει στο κοινωνικό, η κοινωνική πολιτική πλέον εμφανίζεται να στηρίζει την οικονομική πολιτική!

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της αντιστροφής είναι η διεύρυνση της λειτουργίας του σχολείου (ολοήμερο) εξαιτίας της πολύωρης εργασίας των γονιών (οικονομικό), αντί να προσαρμοστεί ο χρόνος εργασίας – μείωση ωραρίου – στο σχολείο (κοινωνικό).